

A young person wearing a black helmet and a dark t-shirt with a graphic is performing a skateboard trick at a skate park. The skateboarder is in mid-air, with one hand on the skateboard and the other arm extended upwards. The background shows a dense forest of tall evergreen trees under a cloudy sky. A tall light pole is visible on the left side of the frame. The image is partially overlaid by a green and purple graphic element on the right side.

Luonnos:

**Siilinjärven kunnan
hyvinvointisuunnitelma
valtuustokaudelle
2025-2029**

SIILINJÄRVI

Luonnoksen lukijalle

Siilinjärven kunnan hyvinvointisuunnitelma on laadittu laajassa yhteistyössä eri tahojen kanssa ajalla 6-12/2025. Painopisteet on valittu valtuuston kokouksessa 5/2025 ja tavoitteet ja toimenpiteet on määritetty näiden painopisteiden alle.

Hyvinvointisuunnitelmaa seurataan vuosittain ja sitä päivitetään tarvittaessa seurannan perusteella. Suunnitelma on siis ajassa muuttuva.

Hyvinvointisuunnitelmaan on valittu toimenpiteitä, jotka ovat tavalla tai toisella uusia. Niitä ei esimerkiksi ole vielä kokeiltu Siilinjärvellä tai niiden toteuttamista on vasta käynnistetty, eivätkä ne ole vielä vakiinnuttaneet paikkaansa hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteissä. Lisäksi tavoitteita ja toimenpiteitä on yritetty sovittaa yhteen hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman kanssa, jotta kuntalaiset saisivat mahdollisimman suuren hyödyn monialaisista toimista.

Hyvinvointisuunnitelma toimenpiteiden lisäksi Siilinjärvellä toteutetaan paljon muitakin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimia. Niitä ei ole nostettu tähän suunnitelmaan näkyväksi, koska ne ovat jo vakiintunutta kunnan tai jonkun muun tahon toimintaa. Se ei kuitenkaan vähennä näiden toimenpiteiden arvoa osana kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Kun arvioit hyvinvointisuunnitelmaan nostettuja tavoitteita ja toimenpiteitä, on hyvä miettiä, mitä lisää ne tuovat nykyiseen palvelutarjontaan, kuinka hyvin ne kattavat kaikki väestöryhmät, ja miten niillä vastataan hyvinvoinnin haasteisiin tai vahvistetaan sitä hyvää, mitä meillä jo on. Lisäksi on pohdittava resursseja. Miten toimenpiteitä voidaan toteuttaa kunnan olemassa olevilla resursseilla, miten olisi mahdollista saada lisäresurssia toimenpiteiden toteuttamiseen, tai miten nykyisiä resursseja voidaan uudelleen järjestää niin, että uusia toimintoja voidaan toteuttaa.

Kiitos ajastasi, jonka käytät hyvinvointisuunnitelman kommentointiin. Voit jättää kommenttisi [verkkolomakkeella tästä linkistä](#).

Johdanto

Hyvinvointisuunnitelma laaditaan, jotta kunnan asukkaiden terveyttä, turvallisuutta ja arjen sujuvuutta voidaan edistää pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti. Hyvinvointisuunnitelman pohjaksi on laadittu laaja hyvinvointikertomus, joka on hyväksytty valtuustossa 26.5.2025. Se kokoaa yhteen ajantasaisen tiedon väestön hyvinvoinnin tilasta sekä keskeiset haasteet. Hyvinvointisuunnitelmassa laaditaan tavoitteet sekä toimenpiteet, joiden avulla näihin haasteisiin voidaan vastata ja eri ikä- ja väestöryhmien hyvinvointia vahvistaa.

Hyvinvointisuunnitelma on kunnan strategian käytännön toteuttamisväline. Se konkretisoi strategiset tavoitteet asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi määrittelemällä toimenpiteet, vastuut ja mittarit. Hyvinvointisuunnitelma on yksi toimeenpanon väline, jonka kautta strategia näkyy arjen toiminnassa ja päätöksenteossa.

Hyvinvointisuunnitelman laatiminen perustuu lainsäädäntöön. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä velvoittaa kunnat seuraamaan asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä sekä raportoimaan sen edistämisestä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnan on laadittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma osana kunnan strategista johtamista. Kunnan toimialojen tulee yhdessä huolehtia siitä, että hyvinvoinnin edistäminen on tavoitteellista, poikkihallinnollista ja suunnitelmallista.

Hyvinvointisuunnitelman tarkoituksena on luoda selkeä suunta kunnalle. Se auttaa päättäjiä, ammattilaisia ja yhteisöjä tekemään perusteltuja valintoja, kohdentamaan resursseja tarkoituksenmukaisesti ja kehittämään palveluja asukkaiden tarpeiden mukaisesti. Suunnitelma tukee myös yhteistyötä eri toimijoiden välillä ja toimii työkaluna, jonka avulla voidaan seurata asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Lopulta hyvinvointisuunnitelman tavoite on lisätä asukkaiden mahdollisuuksia hyvään, turvalliseen ja merkitykselliseen elämään nyt ja tulevaisuudessa. Se ohjaa kuntaa rakentamaan olosuhteita, joissa hyvinvointi voi kasvaa, ja joissa jokaisella on mahdollisuus voida hyvin sekä osallistua yhteisön toimintaan.

Hyvinvointisuunnitelmaa täydentävät erilaiset erillisuunnitelmat, joita päivitetään hyvinvointisuunnitelman laatimisen jälkeen. Hyvinvointisuunnitelmaa tukevia erillisuunnitelmia ovat:

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Ikääntyvien hyvinvointisuunnitelma
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Hyvinvoinnin edistämistä tehdään yhdyspinnoilla yhdessä hyvinvointialueen, järjestöjen, yritysten, seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Laki velvoittaa kuntia tekemään yhteistyötä erityisesti hyvinvointialueen kanssa, mutta yhteistyö on myös asukkaan etu. Kun kunta ja hyvinvointialue tekevät monialaisesti toimia saman tavoitteen toteutumiseksi, se monipuolistaa asukkaille tarjottavia palveluita. Tästä hyötyvät myös kunnat ja hyvinvointialue. Pohjois-Savon hyvinvointialue on laatinut alueellisen hyvinvointisuunnitelman, johon myös kunnat ovat sitoutuneet. Kunta tukee omalla asiantuntemuksellaan ja omilla toimillaan myös hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman toteutumista.

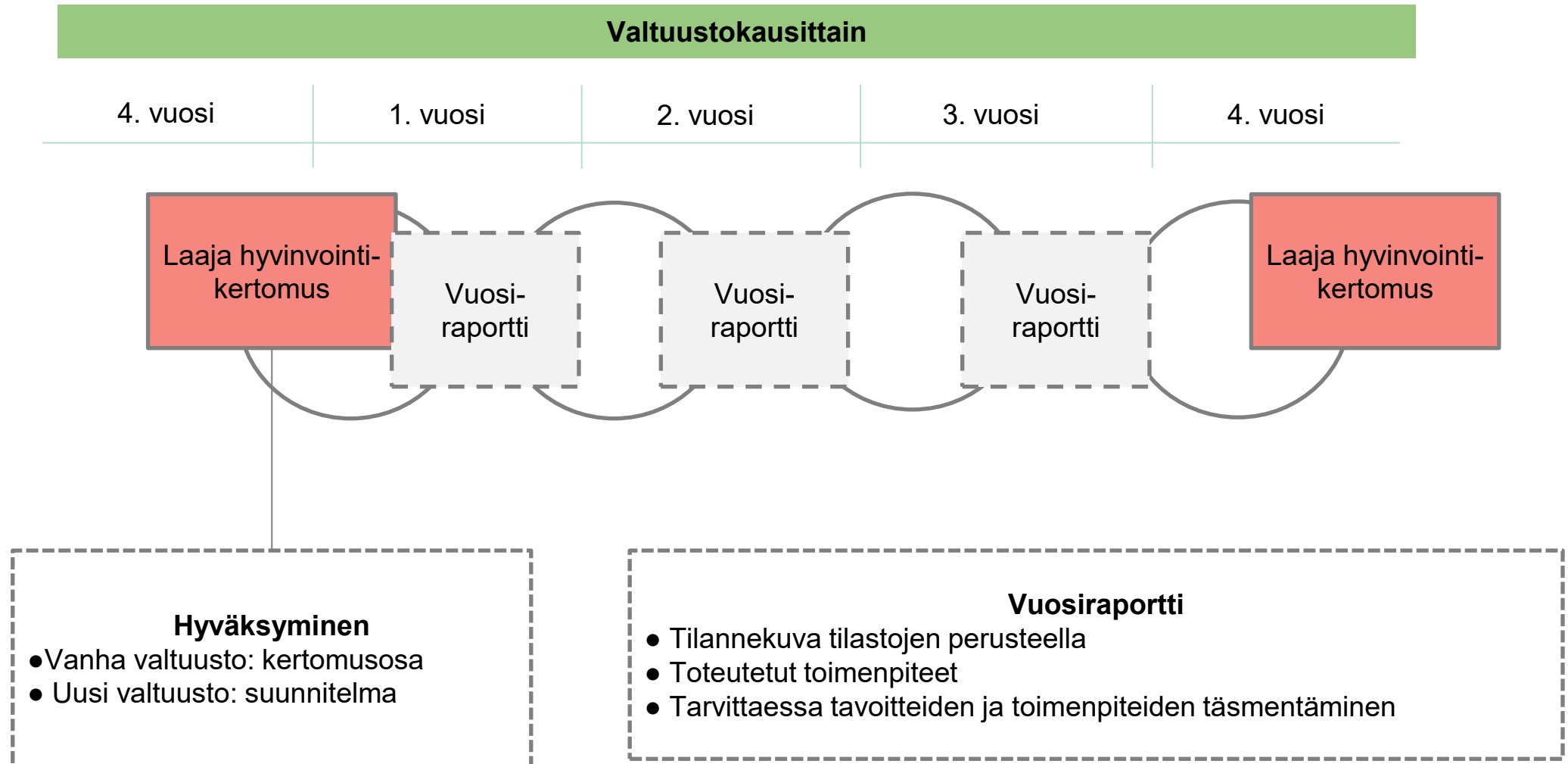
Hyvinvointisuunnitelman painopisteiksi on hyvinvointikertomuksessa valittu

- Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen
- Unen, ravitsemuksen ja liikunnan vahvistaminen kaikissa ikäryhmissä
- Vanhemmuustaitojen tukeminen
- Toimivat ja turvalliset arkiympäristöt

Lisäksi mielenterveyden edistäminen otetaan läpileikkaavana huomioon kaikissa painopistealueissa. Kaikkia tavoitteita edistetään poikkihallinnollisesti sekä sidosryhmäyhteistyössä.

Lue lisää: [Siilinjärven laaja hyvinvointikertomus 2021-2025](#)
[Pohjois-Savon laaja hyvinvointisuunnitelma 2025-2029](#)

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma: aikataulu

Hyvinvointisuunnitelma on laadittu yhteistyössä

Hyvinvointisuunnitelman laatimisen pohjaksi järjestettiin työpajoja, joihin kutsuttiin laajasti mukaan kunnan henkilöstö, kuntalaiset, päättäjät sekä sidosryhmät. Yhteensä 13 työpajaan osallistui 127 henkilöä.

- 17.6. Kunnan henkilöstö
- 18.6. Kunnan henkilöstö
- 25.8. Nuoret aikuiset (Semppis)
- 11.9. Kuntalaiset (Perheentalo)
- 18.9. Norppa (Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto)
- 24.9. Kunnan henkilöstö
- 2.10. Kunnan henkilöstö
- 7.10. Kunnan henkilöstö
- 28.10. Sidosryhmät (järjestöt, yritykset, seurakunnat)
- 31.10. opiskeluhuollon ohjausryhmä
- 4.11. Vanhus- ja vammaisneuvosto
- 17.11. Päättäjät
- 1.12. Johtoryhmä

Painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet

1. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Jokaisella kuntalaisella on joku yhteisö johon kuulua	<p>Pyritään ottamaan käyttöön matalan kynnyksen kohtaamispaikka kaiken ikäisille, johon eri tahot voivat tuottaa sisältöä, ja jonne voi tulla viettämään vapaa-aikaa</p> <p>Etsitään HYTE- palveluohjaukselle matalankynnyksen paikka keskustassa</p> <p>Pilotoidaan uusien kuntalaisten illat</p> <p>Yhteisöllisyyttä ja fyysisiä kohtaamisia edistävän toiminnallisuuden kehittäminen kuntasovellukseen</p> <p>Vahvistetaan kuntalaisten tietopohjaa osallisuuden mahdollisuuksista, kuten harrastustoiminnasta, kohtaamispaikoista ja vapaaehtoistoiminnasta</p>	<p>Kohtaamispaikka toiminnassa: kyllä/ei Sisällöntuotantoon osallistuneiden tahojen lkm</p> <p>Palveluohjaus toiminnassa: kyllä/ei</p> <p>1-2 iltaa/vuosi, saatu palaute illoista</p> <p>Toiminnallisuus käytössä</p> <p>Harrastuskalenteriin ilmoitettujen harrastusten toteuttajien lkm, harrastuskalenterin vierailujen lkm</p>	<p>Elinvoimapalvelut, vapaa-aikapalvelut, tilapalvelut, hyvinvointisuunnittelu</p> <p>Hyvinvointisuunnittelu</p> <p>Hyvinvointisuunnittelu (koordinoi), sisältö: kaikki palvelualueet</p> <p>ICT-palvelut, hyvinvointisuunnittelu, viestintä</p> <p>Vapaa-aikapalvelut, hyvinvointisuunnittelu</p>

1. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Vapaaehtoistyöllä voi tukea omaa ja muiden kuntalaisten hyvinvointia	Vapaaehtoisena toimimisen mahdollisuudet Siilinjärvellä: toimintamallin yhteiskehittäminen järjestöjen kanssa Toimintaan osallistuneiden vapaaehtoisten huomioiminen/kiittäminen	Toimintamalli kehitetty kyllä/ei FestariPAKKA toimintaan osallistuneiden vapaaehtoisten lkm ja saatu palaute Vapaaehtoisten huomioimisen tavat lkm	Vapaa-aikatoimi, hallinto ja kehittäminen
Kulttuuri yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistajana	Kulttuuriluotsitoiminnan vakiinnuttaminen; Kulttuurisen etsivän vanhustyön hankkeen toiminnan mahdollistaminen laadukkaasti ja vakiinnuttaminen hankeajan jälkeen	Kulttuuriluotsien lkm Toimintaan osallistuneiden ikäihmisten lkm	Kulttuuritoimi

1. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Ilmiötiedon hyödyntäminen hyvinvoinnin edistämässä	Kehitetään toimintatapa systemaattiselle ilmiötiedonkeruulle ja sen hyödyntämiselle monialaisesti. Pilotiksi valitaan nuoret ja ilmiötietoa kerätään nuorten parissa toimivilta asiantuntijoilta	Toimintatapa kehitetty kyllä/ei	Nuorisopalvelut
Digisyrjäytymisen ehkäiseminen	Pilotoidaan ikäihmisten digilaitelainaamaa kirjaston ja Savonetin yhteistyönä Järjestetään digikahviloita, joissa voi ryhmässä tutustua erilaisiin hyvinvointia edistäviin digitaalisiin palveluihin	Laitelainaamotoiminta vakiintunutta, lainauksien lkm/vuosi Kahviloiden lkm/vuosi, osallistujien lkm	Kirjasto, Savonetti, hyvinvointisuunnittelu

1. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Kaikki kuntalaiset voivat vaikuttaa	<p>Palvelualueet hyödyntävät vaikuttamistoimielimiä vaikuttamisen ja osallistumisen kanavana</p> <p>Testataan ja pilotoidaan uusia vaikuttamisen muotoja ja tehdään niistä osallistamisen opas kunnan henkilöstölle</p> <p>Viestitään osallisuuden vaikuttavuudesta osallistamisen jälkeen</p> <p>Järjestetään lasten vaalit kuntavaalien ja eduskuntavaalien yhteydessä</p> <p>Kootaan yrityksistä, kuntalaisista ja muista sidosryhmistä koostuva ilmastotyöryhmä.</p>	<p>Vaikuttamistoimielimiltä pyydettyjen kannanottojen tai muiden osallistamisen keinojen lkm/v (tavoite vähintään 1/palvelualue)</p> <p>Pilotointien/testausten lkm ja saatu palaute Laadittu opas</p> <p>Osallistamisen prosessin jälkeen tehdyn viestinnän määrä (tavoite: jokaisesta prosessista on viestitty jälkikäteen)</p> <p>Järjestetyt lasten vaalit lkm</p> <p>Seuranta Ilmasto- ja resurssiviisauhjelmassa</p>	<p>Kaikki palvelualueet</p> <p>Hallinto ja kehittäminen, kulttuuritoimi</p>

1. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Päätösten vaikutusten ennakoarviointi (EVA) on aktiivinen osa päätöksentekoa	<p>Kartoitetaan toimenpiteitä, joilla EVA:sta tulee poliittisille päättäjille konkreettinen työkalu päätöksenteon tueksi.</p> <p>EVA-prosesseissa kunnan viranhaltijoiden osaaminen otetaan laajemmin käyttöön</p> <p>EVA-prosesseissa kuntalaisia osallistetaan aiempaa useammin</p>	<p>Kysely valtuustokauden alussa ja lopussa: tulokset parantuneet</p> <p>Eryteisesti laajat vaikutukset omaavissa päätöksissä on EVA tehty useamman kuin kahden henkilön toimesta (tarkastelu vuosittain EVA:ssa mukana olleiden lkm)</p> <p>Eryteisesti laajat vaikutukset omaavissa päätöksissä kuntalaisia on osallistettu EVA-prosessin aikana (tarkastelu vuosittain EVA prosessien lkm, jossa kuntalaisia osallistettu)</p>	Kaikki palvelualueet

2. Unen, ravitsemuksen ja liikunnan vahvistaminen kaikissa ikäryhmissä

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Lisätään liikuntaa kaikkien ikäryhmien arkeen	<p>Kampanjat koulumatkojen ja harrastusmatkojen liikkumisesta kävellen tai pyörällä Turvalliset treenimatkat hankkeen materiaaleja hyödyntäen. Yhteistyö seurojen ja yhdistysten kanssa</p> <p>Maksuttomien liikuntaharrastusten tarjoaminen lapsille ja nuorille yhteistyössä järjestöjen, seurojen ja yritysten kanssa</p> <p>Kannustetaan työmatkapyöräilyyn ja –kävelyyn sekä muuhun arkiliikuntaan (mm. viestintä, kampanjat, tapahtumat)</p>	<p>Toteutuneet kampanjat lkm</p> <p>Toteutuu kyllä/ei</p> <p>Toteutuneet toiminnot lkm</p>	Sivistyspalvelut/ Liikuntatoimi
Tuetaan omatoimiseen ravitsemustottumusten muuttamiseen terveyttä edistäviksi (nuoret aikuiset, työikäiset, ikäihmiset)	<p>Ohjataan kuntalaisia käyttämään Ravitsemusnavigaattoria ja Ravitsemuspolkua auttamaan omatoimisessa muutosten tekemisessä</p> <p>Seurataan kuntalaisten ravitsemustilaa Ravitsemusnavigaattorista saatavan datan avulla ja tehdään kehittämistoimia sen perusteella (FOODNUTRI-Data-hanke)</p>	Ravitsemusnavigaattorin täyttäneiden kuntalaisten lkm	Hyvinvointisuunnittelu ja liikuntaneuvonta

2. Unen, ravitsemuksen ja liikunnan vahvistaminen kaikissa ikäryhmissä

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Vahvistetaan varhaiskasvatuksessa tehtävää ruokakasvatusta	<p>Toteutetaan vakan toiveruokapäivä kerran vuodessa (kuten kouluilla)</p> <p>Raitasalaatti tarjolla kaikissa vakan yksiköissä</p> <p>Yhteistyön lisääminen ulkopuolisten toimijoiden kuten MTK:n ja Marttojen kanssa</p> <p>Ruokakasvatuskoulutuksen mahdollistaminen koko vakan henkilöstölle</p> <p>Vahvistetaan ruokapalveluiden osuutta ruokakasvatuksessa: palvelusopimukseen kirjatut toimenpiteet aktiiviseen käyttöön</p> <p>Ruokakasvatus systemaattiseksi osaksi varhaiskasvatusryhmien arkea: jokaisessa ryhmässä tehdään jokin ruokakasvatustehtävä vähintään kerran kuussa</p>	<p>Toiveruokapäivä toteutunut kyllä/ei</p> <p>Raitasalaattia tarjoavien yksiköiden lkm Yhteistyössä tehdyt toimet lkm</p> <p>Koulutus järjestetty kyllä/ei</p> <p>Toimenpiteiden käyttö lkm</p> <p>Toteutuneiden tehtävien lkm</p>	Varhaiskasvatus ja ruokapalvelut

2. Unen, ravitsemuksen ja liikunnan vahvistaminen kaikissa ikäryhmissä

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Vahvistetaan kouluissa tehtävää ruokakasvatusta	Käynnistetään koulukohtaiset ruokakasvatustyöryhmät kahdella pilottikoululla ja viedään hyvät käytännöt piloteista muille kouluille	Nykytila.fi arvioinnin kokonaistuloksessa positiivinen kehitys	Koulut ja ruokapalvelut
Koululounas on päivitettyjen ravitsemussuositusten mukainen	Korvataan lihaa kala- ja kasviproteiineilla, suositaan hybridireseptejä. Kasvisruokien reseptiikkaa kehitetään jatkuvasti yhteistyössä oppilaiden kanssa. Tarjotaan kasvisruokaa vapaasti.	Seuranta Ilmasto- ja resurssiviisausohjelmassa	Ruoka- ja puhtauspalvelut
Kuntalaiset tunnistavat unen merkityksen ja saavat tukea arjen valintoihin	Lisätään yleistä tietoisuutta ja valveutuneisuutta nukkumisen sekä vireystason vaikutuksesta elämänlaatuun sekä henkiseen ja fyysiseen toimintakykyyn viestimällä kunnan kanavissa osana terveyden edistämistä. Teemaviikot, luennot tai kampanjat yhteistyössä järjestöjen ja hyvinvointialueen kanssa.	Viestintää tehty kyllä/ei Teemaviikkoja, luentoja tai kampanjoita toteutettu kyllä/ei	Hyvinvointisuunnittelu

3. Vanhemmuustaitojen tukeminen

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Perheohjaajia myös alkuopetukseen	Etsitään aktiivisesti rahoituskanavia perheohjaajatoiminnan käynnistämiseksi myös alkuopetusikäisten lasten perheille	Rahoituskanavaa etsitty k/e	Opetuspalvelut
Perheliikunnan tukeminen	Haetaan aktiivisesti rahoitusta perheliikuntaneuvonnan käynnistämiseksi Ylläpidetään ja kehitetään perheiden yhteiseen liikuntaan kannustavia toimintoja (perheliikuntakerrat, viestintäkampanjat, tapahtumat, jne.)	Rahoitus löytynyt k/e Tehdyt toimet lkm	Liikuntatoimi
Vähennetään lasten loma-aikojen yksinäisyyttä (erityisesti 1.-2. luokkalaiset)	Etsitään keinoja yhteistyössä järjestöjen, seurakunnan ja muiden toimijoiden kanssa järjestää loma-aikoina maksutonta tai hyvin edullista toimintaa erityisesti alkuopetusikäisille	Leirejä järjestetty k/e	Sivistyspalvelut, hyvinvointisuunnittelu

3. Vanhemmuustaitojen tukeminen

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Vanhempien digitaitojen ja digitietoisuuden vahvistaminen	<p>Lapsia koskevat uudet kansalliset digisuositukset julkaistaan 2026. Viestitään suosituksista vanhemmille ja tuetaan vanhempia suositusten käytäntöön viemisessä</p> <p>Vanhempainiltoja, koulutuksia sekä lyhyempiä tietoiskuja lasten turvallisesta digilaitteiden ja –digialustojen käytöstä</p>	<p>Tehtyjen toimenpiteiden lkm</p> <p>Pidettyjen infojen lkm</p>	Sivistyspalvelut

4. Toimivat ja turvalliset arkiympäristöt

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Kuntalaiset valitsevat aiempaa useammin kestävästi liikkumisen kulkutavat (kävely, pyöräily ja joukkoliikenne)	Kehitetään kävely- ja pyöräilyväylien verkostoa kunnassa järjestelmällisesti	Seuranta Ilmasto- ja resurssiviisauhjelmissa	Kuntatekniikka
	Selvitetään mahdollisuutta aurata tonttiliittymät niiden omakotitalojen kohdalta, joissa asuu toimintakyvyltään heikentyneitä ikäihmisiä (yhteistyö hva:n kanssa)	Selvitys tehty	Kuntatekniikka ja hyvinvoinnin edistäminen
	Lisätään esteettömiä yhteyksiä joukkoliikenteeseen	Uusien esteettömien pysäkkien lkm	Kuntatekniikka
	Kannustetaan kuntalaisia joukkoliikenteen käyttäjiksi viestintä- ja lippukampanjoilla.	Seuranta Ilmasto- ja resurssiviisauhjelmissa	Hallinto ja kehittäminen
	Tarjotaan riittävän tiheitä vuoroyhteyksiä joukkoliikenteen houkuttelevuuden lisäämiseksi	Seuranta Ilmasto- ja resurssiviisauhjelmissa	Hallinto ja kehittäminen
	Matkaketjuja sujuvoitetaan liityntäpysäköintiä kehittämällä	Seuranta Ilmasto- ja resurssiviisauhjelmissa	Hallinto ja kehittäminen + Kuntatekniikka
	Mahdollistetaan pyöräpysäköinti bussipysäkeille ja muihin liikenteen solmukohtiin	Seuranta Ilmasto- ja resurssiviisauhjelmissa	Hallinto ja kehittäminen + Kuntatekniikka

4. Toimivat ja turvalliset arkiympäristöt

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Kuntalaisilla on 72 h kotivara	Viestitään kotivarasta kunnan kanavissa.	Viestintää tehty kyllä/ei	Ympäristöterveys
Yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistaminen	Turvataitoreppu on aktiivisesti käytössä kaikilla esikouluilla ja peruskouluilla Turvataitoreppumateriaali laajennetaan myös 2. asteelle	Koulut ja esiopetusyksiköt, joilla turvataitoreppu käytössä lkm Laajennettu kyllä/ei	Opiskeluhuollon ohjausryhmä
Kunnan tapahtumat ja tilaisuudet ovat turvallisia kaikille iästä, sukupuolesta, vammasta, uskonnosta, etnisestä taustasta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta ominaisuudesta riippumatta	Laaditaan turvallisen tilan periaatteet, jotka koskevat kunnassa järjestettäviä tilaisuuksia Turvallisen tilan periaatteisiin sitoutuminen on kunnan avustuksen saannin ehtona Esteettömyys huomioidaan monipuolisesti kunnan tapahtumia suunniteltaessa	Turvallisen tilan periaatteet laadittu kyllä/ei Avustusehtona kyllä/ei Esteettömät tapahtumat lkm	Nuorisopalvelut, hyvinvointisuunnittelu
Liikenneturvallisuus paranee; erityisesti 15-17-vuotiaiden liikenneonnettomuudet vähenevät	Tehdään liikenneturvallisuussuunnitelman mukaiset toimenpiteet Tehdään yhteistyössä Liikenneturvan kanssa nuoriin ja heidän vanhempiinsa kohdistuvaa liikennevalistustyötä	Seuranta liikenneturvallisuussuunnitelmassa Tehtyjen toimien lkm	Kuntatekniikka Liikenneturvallisuusryhmä

4. Toimivat ja turvalliset arkiympäristöt

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Sopeudutaan ja varaudutaan kuntalaisten hyvinvointia uhkaaviin ilmastonmuutoksen vaikutuksiin	<p>Lisätään varjopaikkoja rakennusten pihoille ja julkisille alueille. Huomioidaan erityisesti haavoittuvat ihmisryhmät.</p> <p>Varmistetaan rakennusten viilentäminen aktiivisten ja passiivisten jäähdytysmenetelmien avulla. Huomioidaan erityisesti haavoittuvat ihmisryhmät.</p>	Seuranta Ilmasto- ja resurssiviisausohjelmassa	Toimitilapalvelut Kuntatekniikka Kotipolku Oy Kiinteistö Oy Isoharja Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskus
Viher- ja virkistysalueita kehitetään asukkaiden ulkoilumahdollisuudet ja luonnon monimuotoisuus huomioiden	<p>Huomioidaan luonnon monimuotoisuus taajamien lähimetsien hoitamisessa ja käytössä</p> <p>Parannetaan lähivirkistysalueiden saavutettavuutta (selkeä opastus ja reitit, valaistus sekä levähdyspaikat)</p> <p>Muodostetaan viher- ja virkistysalueista yhtenäinen verkosto ulkoilureitit, lähiliikuntapaikat ja leikkialueet huomioiden</p> <p>Selvitetään mahdollisuuksia viherkerrointyökalun käyttöönottoon kaavoituksessa ja rakennusvalvonnassa.</p> <p>Säilytetään olemassa olevaa ja lisätään kasvillisuutta rakennettuun ympäristöön.</p> <p>Varmistetaan viherrakenteen monimuotoisuus mm. kerroksellisuuden ja monilajisuuden avulla.</p>	<p>Seuranta Ilmasto- ja resurssiviisausohjelmassa</p> <p>Seuranta Ilmasto- ja resurssiviisausohjelmassa</p> <p>Seuranta Ilmasto- ja resurssiviisausohjelmassa</p>	Kuntatekniikka Kaavoitus Liikuntapalvelut

4. Toimivat ja turvalliset arkiympäristöt

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuutaho
Elävä ja viihtyisä keskusta	Laaditaan kehittämissuunnitelma, jossa kartoitetaan nykytila sekä laaditaan vuorovaikutteisesti pitkän aikavälin visio elävästä, esteettömästä, vihreämmästä ja vaihteittain toteutuvasta keskustasta Kohdeavustuksia suunnataan keskustaa elävöittäviin tapahtumiin	Laadittu suunnitelma Kuntalaisten osallistumisen mahdollisuudet suunnitelmatyössä lkm Avustusta saaneiden tapahtumien lkm, tapahtumia min. 5kpl/v	Kaavoitus Hyvinvointijaos, kulttuuritoimi
Taide osana arkiympäristöjä	Taidehankinnat vakiinnutetaan osaksi uudisrakentamista ja saneerausprojekteja sekä muita rakennettuja ympäristöjä	Taidehankintojen lkm (vähintään 1/rakennus- tai saneerausprojekti)	Tilapalvelut, kuntatekniikka, kulttuuripalvelut

Seuranta- indikaattorit

Painopiste	Mittarit
Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen	Osallisuusindikaattori (strategian mittari) Kulttuurin TEA-viisari Äänestysaktiivisuus TEA-viisari: kuntajohto → osallisuus Tietää asuinalueen harrastusmahdollisuuksista 8. ja 9. lk, 1. ja 2. vuosikurssi lukio ja aol Kokee, että asuinalueella järjestetään kiinnostavaa vapaa-ajan toimintaa nuorille 8. ja 9. lk, 1. ja 2. vuosikurssi lukio ja aol
Unen, ravitsemuksen ja liikunnan vahvistaminen kaikissa ikäryhmissä	Vähintään tunnin päivässä liikkuvat 4. ja 5. lk, 8. ja 9. lk, 1. ja 2. vuosikurssi lukio ja aol Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa 8. ja 9. lk, 1. ja 2. vuosikurssi lukio ja aol Move!-mittaukset: fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla Alle 8 h nukkuvat 8. ja 9. lk, 1. ja 2. vuosikurssi lukio ja aol Ravitsemusnavigaattorista saatava tieto työikäisten ravitsemuksen suhteesta ravitsemussuositukseen Nykytila.fi -arviointi
Vanhemmuustaitojen tukeminen	Perheitä lapsiperhepalveluiden perhetyössä Voi keskustella asioistaan vanhempien kanssa usein tai melko usein 4. ja 5. lk, 8. ja 9. lk, 1. ja 2. vuosikurssi lukio ja aol Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana 4. ja 5. lk, 8. ja 9. lk, 1. ja 2. vuosikurssi lukio ja aol Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17-vuotiaat
Toimivat ja turvalliset arkiympäristöt	Kokenut syrjintää koulussa tai vapaa-ajalla 8. ja 9. lk, 1. ja 2. vuosikurssi lukio ja aol Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana 8. ja 9. lk, 1. ja 2. vuosikurssi lukio ja aol Kokenut fyysistä uhkaa tai väkivaltaa vuoden aikana 4. ja 5. lk, 8. ja 9. lk, 1. ja 2. vuosikurssi lukio ja aol Liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden ja kuolleiden määrä vähenee
Mielenterveys vahvistuu	Mielenterveysindeksi Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus 8. ja 9. lk, 1. ja 2. vuosikurssi lukio ja aol Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä 4. ja 5. lk, 8. ja 9. lk, 1. ja 2. vuosikurssi lukio ja aol

Seuranta ja raportointi

Vastuu hyvinvointisuunnitelman seurannasta on hyvinvointijaoksella. Seurannan valmistelee kunnan poikkihallinnollinen hyvinvointityöryhmä. Suunnitelman toteutumista seurataan toimialojen talous- ja toiminta suunnitelmien sekä käyttötaloussuunnitelmien raportoinnin yhteydessä.

Vuosittain seurannan pohjalta laaditaan erillinen hyvinvointiraportti, joka esitellään valtuustolle. Jos hyvinvoinnin tilassa ilmenee merkittäviä muutoksia, hyvinvointisuunnitelmaa tarkennetaan valtuustokauden aikana.

SIILINJÄRVI

SYDÄN SEN sanoo